

Mejniki v slovenski zgodovini

Različica 1.0

Januar, 2014

Prelomni datumi v slovenski zgodovini

Datum, leto, obdobje	Opis
568	Slovani začnejo naseljevati današnje slovensko ozemlje
743	karantanski Slovenci so priznali nadoblast Bavarcev in Frankov
po letu 818	karantanski in karniolški Slovenci vključeni v Frankovsko kraljestvo
Pred sredo 9. stoletja	prevod Očenaša v slovenski jezik
972–1039	Brižinski spomeniki
1136	ustanovitev cistercijanskega samostana Stična
1160	ustanovitev kartuzije Žiče
prva polovica 13. stoletja	naselitev križnikov; začetek cerkvenih bratovščin, iz katerih so zrasli tudi cehi, ki so zato ohranili deloma verski značaj
Začetek 13. stoletja	omembe "windische Herre" v romanu v verzih Parzival Wolframa von Eschenbacha
1217	prisotnost dominikancev v Brežah na Koroškem in drugod (od 1237 tudi dominikank)
1227	Koroški vojvoda Bernhard Spanheimski sprejme viteza Ulricha Liechtensteinskega z besedami "Bug vas primi kralva Venus"
1242	prisotnost reda manjših bratov v Ljubljani
1301	prisotnost klaris v Kopru, Mekinjah in drugod
Ok. leta 1380	Rateški ali Celovski rokopis
1300–1350	v kartuziji Žiče nastane ep o Marijinem življenju Filipa Žičkega
1360	začetek božje poti na Višarjah
do 1414	ustoličevanje karantanskih knezov oz. koroških vojvod
1391–1410	Žiče sedež generalnega priorja rimske obediencie kartuzijanskega reda
1408	prvi turški vpad na slovensko ozemlje (Bela krajina)
1428-1440	Stiški rokopis
1453	omenjena Marijina božja pot na Šmarni gori
1456	izumrtje knezov Celjskih
Sredina 15. stol.– 1531/1558	prisežni obrazci mesta Kranja
6. december 1461	ustanovljena Ljubljanska škofija
26. avgusta 1486	Paolo Santonino začne svoje drugo popotovanje po slovenskih deželah, na podlagi katerega nastanejo Popotni zapiski 1485–1487
Konec 15. stoletja	začetek idrijskega rudnika živega srebra
1515	vseslovenski kmečki upor
1522	umre Jurij Slatkonja, prvi Slovenec, ki je dosegel čast škofa
1531	Benedikt Kuripečič izda potopis po Balkanu
1534	Theodor Bibliander v Baslu izda prevod Korana (Machumetis saracenorum principis ...) teologa, filozofa, astronoma in matematika Hermana s Koroške (1110–1154)
1549	na Dunaju izidejo Moskovski zapiski Sigismunda Herbersteina
31. oktober 1517	začetek luteranske reformacije
1550	prva slovenska knjiga (Primož Trubar, Catechismus)

Datum, leto, obdobje	Opis
1550	prvi slovenski abecednik
1555	prvi slovenski prevod dela Svetega pisma (Ta evangeli sv. Matevža P. Trubarja)
1557	Ta prvi del tega Novega testameta (P. Trubar)
1557	Ena dolga predgovor – prva teološka razprava v slovenskem jeziku (P. Trubar)
1562	Artikuli – prva slovenska (protestantska) veroizpoved (P. Trubar)
1562	Ene duhovne peisni (M. Klombner) – prva samostojna slovenska cerkvena pesmarica
1564	prvi slovenski cerkveni red – Cerkovna ordninga P. Trubarja
1567	prva samostojna pesmarica Primoža Trubarja
Poleti 1575	začne delovati prva tiskarna na slovenskih tleh (J. Mandelc/Johann Mannel/Joannes Mannlius)
1567	Postila slovenska Sebastijana Krelja
1580	ustanovljena kobilarna v Lipici
1582	Andrej Recelj, Gorske bukve
1584	prvi prevod celotnega Svetega pisma – Dalmatinova protestantska Biblija
1584	prva slovnica slovenskega jezika (Adam Bohorič, Arcticae horulae succesivae)
1586	umre Primož Trubar
1588	izide prva biografija v slovenskem jeziku – Ena lepa inv pridna prediga, per pogrebi tiga vreidniga inu viffoku vuzheniga Gosfud Primosha Trvberia ranciga, dèrshana od Gosfud Iacoba Andrea doctoria, Tibinskiga Probfita, inu is Nemshkiga Iefika v'slovenski tolmazhena (Tübingen 1588, Matija Trost)
20. oktober 1591	prvi samostan kapucinov na naših tleh (v Gorici), nato kmalu še drugod – po številu samostanov in redovnikov so bili najštevilčnejša redovna skupnost na Slovenskem
1593	zmaga nad Turki pri Sisku in konec turških vpadov
1595	izide Hišna postila – zadnje (posmrtno) delo P. Trubarja (prevod Hišne postile M. Luthra)
1596	spomenica škofa Jurija Stobeja pl. Palmburga o katoliški reformaciji v Notranji Avstriji – začetek drugega vala protireformacije in rekatolizacije
1599	izide zadnja protestantska izdaja slovenskega slovstva 16. stoletja – Biblia sacra Eliasa Hutterja (eden od prevodov te večjezične Biblije je tudi Dalmatinov prevod Svetega pisma)
1604/05	Ljubljana ima popolno šestrazredno gimnazijo pod vodstvom jezuitov
1612	Evangelia in lystuvi Tomaža Hrena in Janeza Čandika
1643–1651	Kalobški rokopis
12. marec 1651	rodi se Gregor Voglar Carbonarius, slovenski zdravnik, mecen in diplomat, od 1669 osebni zdravnik ruskega carja Petra Velikega
1691–1707	Sacrum promptuarium Janeza Svetokriškega
1698	Slava vojvodine Kranjske Janeza Vajkarda Valvasorja – prvi polihistorični popis osrednje slovenske dežele

Datum, leto, obdobje	Opis
1701	Academia philharmonicorum
27. avgust 1703	rodi se Ferdinand Avguštin Hallerstein, slovenski jezuit, astronom in matematik, predstojnik matematičnega in astronomskega oddelka kitajskega cesarja ter mandarin V. stopnje
1715–1727	Škofjeloški pasijon
1744–1807	Japljeva biblija
1748–1756	terezijanski kataster
1758–1819	prvi slovenski pesnik Valentin Vodnik (urejal prvi slovenski časopis Lublanske novice ter Veliko in Malo pratiko; 1799 – Kuharske bukve; 1806 – Pesme za pokušino; 1809 – Pesmi za brambovce; 1811 – Ilirija oživljena)
1771	izide Razprava o rojenju čebel Antona Janše (1792, slovenska izdaja Janeza Goličnika)
1774	uvedba splošne šolske obveznosti za vse otroke
1780	prva slovenska opera – Belin Jakoba Frančiška Zupana in Antona Feliksa Deva
1781	prva pesniška zbirka izpod slovenskega peresa – Blumen aus Krain Antona Tomaža Linharta
1781	tolerančni patent Jožefa II.
1784	svojo podobo dobi koprška škofija
1790	prva slovenska komedija – Županova Micka A. T. Linharta
1794	v Leipzigu izide najpomembnejše delo najuglednejšega slovenskega matematika Jurija Vege – Thesaurus logaritmorum completus
1794–1918(1945)	Ljubljanska Filharmonična družba
1797–1800	prvi slovenski časnik – Lublanske novice Valentina Vodnika
1800	častni član Fiharmonične družbe postane Franz Joseph Haydn (Ljubljani daruje Misso in Tempore belli iz leta 1796)
1800	prva samostojna tiskana diplomatska listina v slovenskem prevodu
1804	začne se z izkopavanjem premoga v Trbovljah
1806	Pesme za pokušino V. Vodnika
1809–1913	Ilirske province
1810	v Ljubljani začne izhajati Telegraphe officiel
13. november 1810	prva omemba Slovenije (J. N. Primic v pismu V. Vodniku)
1811	prva slovnica slovenskega jezika v slovenščini – Pismenost ali gramatika za prve šole V. Vodnika
1811	Drabosnjakov Marijin pasijon
1812	Ustanovljena stolica za slovenski jezik v Gradcu
1813	vrnitev Ilirije v avstrijski okvir
1814	začetek zobozdravstva na Slovenskem
1814	Layerjeva Marija pomagaj na Brezjah
1815	začetek glasbenega šolstva na Slovenskem
1815	ustanovitev slovenske stolice v Ljubljani
1818	odkritje notranjega dela Postojnske jame
1819	častni član Filharmonične družbe postane Ludwig van Beethoven (Ljubljani daruje rokopis 6. simfonije, "Pastoralne")

Datum, leto, obdobje	Opis
1819	delovati začne Kmetijska družba za Štajersko
1820	slovenski klasicistični slikar Franc Kavčič postane rektor dunajske umetniške akademije
1821	Ljubljanski kongres
1821	Ustanovitev in začetki Deželnega muzeja v Ljubljani
1824, 1825	poskus reforme črkopisa – danjčica, metelčica
1826	Razprava Urbana Jarnika o germanizaciji Koroške
1828	prva poizkusna vožnja z ladjo z ladijskim vijakom Josefa Ressela
1829	Jožef Blaznik – najpomembnejši slovenski tiskar 19. stoletja postane lastnik nekdanje Egerjeve tiskarne
1830	začne izhajati Kranjska čbelica
1830	Misijonar Friderik Baraga pride v New York
1830	uvedba nedeljskih šol, ki jih vodijo duhovniki, pomagajo pa jim učitelji
1830	prva slovenska knjižica o obrambi proti koleri
1831–1834	najpomembnejša ustvarjalna leta Franceta Prešerna
1833	črkarska pravda
6. april 1834	rodi se "slovenski Rothschild" – Josip Gorup pl. Slavinski, slovenski poslovnež, mecen in politik
19. oktober 1834	začetek delovanja Mahrove trgovske šole
1835	prvo otroško zavetišče v Ljubljani
1836	Prešernov Krst pri Savici
1836	prva slovenska povest – Sreča v nesreči Janeza Ciglerja
1838	začetek izdajanja Carniole
4. junij 1838	Pridiga o spoštovanju slovenskega jezika Antona Martina Slomška
1840	prvi parnik na Ljubljani
1842	Slovinci se kot narod znajdejo z jezikovno/narodnostno mejo vrisani v Slovanskem zemljevidu P. J. Šafarika
18. april 1842	Janez Puhar izumi postopek fotografiranja na steklene plošče
5. julij 1843	izide prva številka Kmetijskih in rokodelskih novic Janeza Bleiweisa
1844	Levičnikov ep Katolška cerkev
Maj 1846	izidejo Poezije Franceta Prešerna
1846	Anton Martin Slomšek postane škof Lavantinske oz. pozneje Mariborske škofije
1846	škof Anton Alojzij Wolf ustanovi vzgojni zavod – dijaško semenišče, imenovano Alojzijevišče – v njem se vzgaja večina javnih in kulturnih delavcev
1846	Južna železnica pride do Celja
1847	gradnja železnice do Ljubljane
6. januar 1848	prvič izvedena komedija Matiček se ženi Antona Tomaža Linharta
1848	Ignacij Konblehar – misijonar v Afriki
1848	program Zedinjene Slovenije
1849	železnica pride v Ljubljano
November 1849	prevod Državnega zakonika v slovenščino
6. februar 1850	prvi telegraf na Slovenskem
1850	ustanovitev železarne Štore

Datum, leto, obdobje	Opis
1851	škof Anton Martin Slomšek ustanovi Bratovščino sv. Cirila in Metoda (pomembna za ekumensko zavest)
April 1851	ustanovitev Mohorjeve družbe
13. junij 1851	v Tolminu se rodi Anton Haus, kasnejši veliki admiral c.-kr. pomorske sile
Januar 1853	nastane Kozlerjev Zemljovid slovenske dežele
1853	Baraga postane misijonski škof
1853	odobren prenos škofijskega sedeža Lavantinske škofije v Maribor
1856–1859	Wolfovo Sveto pismo (pobudnik in promotor prevajanja je bil ljubljanski škof Anton Alojzij Wolf)
27. julij 1857	končanje Južne železnice s končno postajo v Trstu
1858	Levstikovo Popotovanje od Litije do Čateža
13. marec 1860	v Slovenj Gradcu rojen Hugo Wolf
1860	izide Wolfov Nemško-slovenski slovar (M. Cigale)
29. januar 1861	ustanovljena prva slovenska čitalnica – Slavjanska čitalnica v Trstu
20. marec 1861	prve splošne deželnozborske volitve na Slovenskem
28. oktober 1861	ustanovljeno Društvo zdravnikov na Kranjskem – med prvimi v Evropi
6. november 1861	slovenščina v osnovnih šolah
November 1861	Ljubljana dobi plinsko razsvetljavo
2. januar 1863	začetek izhajanja Vilhar-Levstikovega Napreja
4. januar 1863	prva dramska predstava ljubljanske čitalnice
1. oktober 1863	ustanovitev Južnega Sokola
4. februar 1864	ustanovitev Slovenske matice
23. november 1864	izid Pesmi Simona Jenka
1. januar 1865	ustanovljena Celjska mestna hranilnica
20. oktober 1865	rojen Franc Pogačnik – Naval, eden najznamenitejših svetovnih opernih tenoristov svojega časa
1865	prva otroška bolnišnica pri Slovencih
1865	Jožef Stefan postan redni član dunajske akademije znanosti in umetnosti
4. februar 1866	izvedena prva slovenska opereta – Tičnik Benjamina Ipavca
1866	prvi slovenski roman – Deseti brat Josipa Jurčiča
21. in 22. oktober 1866	plebiscit v Beneški Sloveniji
1866	začetek prizadevanj za slovensko opero (Fran Gerbič)
25. april 1867	ustanovitev Dramatičnega društva
1867	začetek sistematičnega cepljenja proti črnim kozam
1867	prva fizikalna razprava v slovenščini
2. april 1868	začetek izdajanja Slovenskega naroda
1868	prva delavska društva
6. september 1868	prvi tabor na Slovenskem (Ljutomer)
5. oktober 1868	nastop delniških bank
1868	prvi slovenski bonton – Olikani Slovenec Ivana Vesela
17. maj 1869	tabor v Vižmarjah – največje politično zborovanje Slovencev do konca Habsburške monarhije
1869	začetek časopisne karikature na Slovenskem

Datum, leto, obdobje	Opis
Januar 1870	začetek izhajanja Zvona Josipa Stritarja
24. januar 1871	v Parizu umre Alojz Dobravec, poleg Jožefa barona Schwegla najpomembnejši slovenski diplomat do konca Habsburške monarhije
25. januar 1872	koncesijo za poslovanje dobi Prva občna zavarovalna banka Slovenija
15. september 1872	začetek delovanja slovenskih posojilnic
25. september 1872	ustanovitev Glasbene matice
14. oktober 1873	začetek izhajanja Slovenca
1875	začetek slovenske nacionalne blokade nemških podjetij in obrti v Ljubljani ali – Svoji k svojim ali v štacuno nemškutarjevo ne hodi!
1876	izide Hajdrihova zbirka Jadranski glasovi z znamenitim zborom Adrijansko morje
1876	Slovinci dobijo prvi delni prevod Korana
27. oktober 1878	Tabor v Dolini pri Trstu
19. november 1878	sedemdestletnica dr. Janeza Bleiweisa
27.–29. julij 1879	prvo znanstveno srečanje v Ljubljani
18. marec 1880	Andrej Winkler, prvi in zadnji Slovenec, imenovan za deželnega predsednika
13. oktober 1880	Jurij Šubic konča poslikavo vile Heinricha Schliemanna, odkritelja Troje, v Atenah
21. april 1881	začetek delovanja reda trapistov na Slovenskem
8. avgust 1881	Julius Kugy in Andrej Komac najdeta nov pristop na Triglav
24. september 1881	v Ljubljani začne delovati Gustav Mahler, kot dirigent Deželnega gledališča
1881	začetek izhajanja Ljubljanskega zvona
1881	Josip Šuman izda nemško pisano knjigo o Slovencih
17. januar 1882	odkritje Vaške situle
17. april 1882	izidejo Poezije Simona Gregorčiča
25. maj 1882	prva objava pesmi Antona Aškerca
1882	začetek slovenske muzikološke znanosti (Anton Krisper)
1888	začetek izhajanja Doma in sveta
26. julij 1882	na prvi izvedbi Wagnerjevega Parsifala poje vlogo Gurnemanza Emil Scaria, znameniti basbaritonist slovenskega rodu
10. december 1882	prvi dramski nastop nastop Zofije Borštnik – Zvonarjeve
21. januar 1883	zveza slovenskih posojilnic
april 1883	začetek elektrifikacije Maribora
1. maj 1883	prve slovenske slike v pariškem Salonu (Jurij Šubic)
15. maj 1885	v Kopru ustanovljena posojilnica in hranilnica
19. december 1884	v veliki dvorani dunajskega Musikvereina nastopi Prvi avstrijski damski kvartet (sestre Čampa, sestrične Josipa Ipavca, in Frieda Perner)
8. marec 1885	začetek delavske zaščitne zakonodaje
9. april 1885	ustanovljena Družba sv. Cirila in Metoda
24. maj 1885	začetek pravne dekriminalizacije prostitucije
1885	začetek slovenske umetnostne zgodovine (Janez Flis)
28. maj 1886	Društvo za gradnjo delavskih stanovanj v Ljubljani
1886	rojstvo slovenske poklicne opere

Datum, leto, obdobje	Opis
17. februar 1887	zgori Deželno gledališče
18. december 1887	klub slovenskih biciklistov Ljubljana
Julij 1888	začne izhajati Rimski katolik Antona Mahnič
1888	Nace Klemenčič, pionir na področju raziskovanja elektrike in magnetizma, postane izredni profesor na graški univerzi
1888	začne izhajati Dom in svet (ur. Frančišek Lampe)
15. december 1888	razstava Ivane Kobilce v Ljubljani
1888	začetek gospodarskega vzpona Viktorja Majdiča, ustanovitelja Merkurja
30. junij 1889	slavnostno odkritje Vodnikovega spomenika v Ljubljani
10. junij 1889	ustanovljena Južnoštajerska hranilnica
17. september 1889	v Gradcu se je poročil Janez Puh, ustanovitelj istoimenske tovarne koles, motorjev in avtomobilov
26. januar 1890	ustanovljeno Katoliško politično društvo
5. marec 1890	ustanovljeno Katoliško politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem
29. junij 1890	Ivan Hribar dobi zaradi izgradnje mestnega vodovodnega omrežja častno meščanstvo Ljubljane
2. oktober 1890	v Trstu začne izhajati Delavski list
1891	ustanovitev Ažbetove zasebne slikarske šole v Muenchenu
3. september 1891	začne izhajati Amerikanski Slovenec – prvi slovenski časopis v ZDA
1. oktober 1891	z delovanjem preneha železolivarna Dvor
27. december 1891	v Šaleško dolino pride železnica
31. junij 1892	v Pragi umre Matija Majar – Zilijski, eden najpomembnejših slovenskih narodnih buditeljev 19. stoletja
29. september 1892	odprtje novega Deželnega gledališča (danes stavba SNG opere in baleta v Ljubljani)
30. november 1892	vitez postane matematik dr. Franc Močnik, eden najuglednejših slovenskih matematikov in didaktikov matematike
10. december 1892	prvič uprizorjena prva slovenska lirična opera – Teharski plemiči Benamina Ipavca
1892	ustanovljena Katoliška narodna stranka oz. (kasneje) Slovenska ljudska stranka, prva slovenska politična stranka
23. februar 1893	ustanovljeno Slovensko planinsko društvo
15. maj 1893	prve volitve v Zdravniško zbornico na Kranjskem
Oktober 1893	Peter pl. Radics odkrije Valvasorjeva pisma najstarejši znanstveni ustanovi na svetu, Royal Society v Londonu
1. april 1894	slovenski izseljenci v Ameriki ustanovijo Kranjsko slovensko katoliško jednoto
1. julij 1894	na Dolenjskem dograjena železniška mreža
1894	Janez Evangelist Krek začne spodbujati združništvo
29. november 1894	Narodna stranka za Kranjsko
14. april 1895	veliki ljubljanski potres
3. maj 1895	umre župnik Janez Mesar, začetnik organiziranega sirarstva v Bohinju
19. junij 1895	nemško-slovenske vzporednice na gimnaziji v Celju
7. avgust 1895	župnik Jakob Aljaž postavi stolp na vrhu Triglava

Datum, leto, obdobje	Opis
1895	začetek gradnje Narodnega doma v Celju
16. oktober 1895	začetek moderne antiseptične kirurgije v Ljubljani (Edo Šlajmer)
1895	nastop Rista Savina
1895	v Ljubljani ustanovljeno prvo Delavsko konsumno društvo, Zveza kranjskih posojilnic, Ljudska posojilnica v Ljubljani
December 1895	izide Pleteršnikov Slovensko-nemški slovar, temeljni kamen kasnejšega Slovarja slovenskega knjižnega jezika
10. oktober 1896	odprtje Narodnega doma v Ljubljani – prve palače slovenskih narodnih ustanov na Slovenskem
1896	ljubljski župan postane Ivan Hribar
19. november 1896	ustanovitev Leonove družbe
5. februar 1897	umre Julius baron Born, duša Kranjske industrijske družbe
10. oktober 1897	prekop posmrtnih ostankov Jerneja Kopitarja in njihov prenos v Ljubljano
24. november 1897	Kranjska industrijska družba zažene proizvodnjo v plavžu v Škednju pri Trstu
1897	prva slovenska slikarja na Bienalu v Benetkah
1897	dograjen Narodni dom v Barkovljah
1897	začetek slovenske seizmografije (Albin Belar)
1897–1899	nastanek novega protestantskega prevoda Svetega pisma (Antonin Chraska)
22. marec 1898	ustanovljeno društvo Nemška hiša v Celju
apr. 98	začetek izhajanja Voditelja v bogoslovnih vedah
22. maj 1898	ljubljski škof postane Anton Bonaventura Jeglič
7. junij 1898	ustanovljen Mestni arhiv ljubljanski
1898	v Ljubljano pripelje prvi avtomobil (Anton Codelli)
4. oktober 1898	obnovitev Stiške opatije
12. oktober 1898	odkop ptujskih mitrejev
1898	ustanovljena Gospodarska zveza, ki naj bi povezovala delo zadrug
28. marec 1899	izide Župančičeva Čaša opojnosti, s katero se začne obdobje slovenske literarne nove romantike
1. april 1899	škof Jeglič požge Cankarjevo Erotiko
Pomlad 1899	prvi Slovenski pravopis (Fran Levec)
1. maj 1899	prva uprizoritev Cankarjeve drame – Jakob Ruda
19. junij 1899	prvi Slovenec postane kardinal (Jakob Missia)
23. julij 1899	ustanovitev Slovenskega umetniškega društva
1. avg. 1900	ustanovljena prva slovanska zavarovalnica
24. avg. 1900	ustanovljena prva slovenska banka – Ljubljanska kreditna banka
Začetek 1901	izide prvi slovenski balet – Možiček Josipa Ipavca
5. jan. 1901	ustanovljeno Splošno slovensko žensko društvo
10. sep. 1905	odkritje Prešernovega spomenika v Ljubljani
21. sep. 1905	odprtje Zavoda sv. Stanislava v Šentvidu
1. okt. 1905	ustanovljena Slovenska sokolska zveza
18. feb. 1906	ustanovitev orlovske organizacije
30. dec. 1906	ustanovitev Slovenske gospodarske stranke

Datum, leto, obdobje	Opis
11. nov. 1907	ustanovitev Rafaelove družbe v Ljubljani
18.–20. september 1908	protinemški izgredi v Ljubljani in uboj Ivana Adamiča ter Rudolfa Lundra
23. okt. 1908	ustanovljena prva Slovenska filharmonija pod vodstvom Vaclava Talicha
20. dec. 1908	umre Benjamin Ipavec, najpomembnejši slovenski skladatelj 19. Stoletja
1908	mednarodno odmevne objave slovenskega matematika Josipa Plemlja
28. sep. 1909	ustanovljena Jugoslovanska strokovna zveza
31. okt. 1909	izide priročnik o spolnosti Ženinom in nevestam Antona Bonaventure Jegliča
25. nov. 1909	prvi polet Edvarda Rusjana
21. apr. 1910	postavljen spomenik Primožu Trubarju (Franc Berneker)
4. jun. 1910	v Kropi se rodi Anton Dermota, eden najpomembnejših svetovnih opernih in koncertnih pevcev
21. okt. 1911	umre Josip Vošnjak
2. dec. 1911	načelnik generalštaba c.-kr. oborožene sile poslanc Slovenec Blasius Schemua
1912	izid knjige Amerika in Amerikanci Jurija Trunka
1. jul. 1912	sabljač Rudolf Cvetko osvoji prvo slovensko olimpijsko medaljo
12. apr. 1913	Cankarjevo predavanje Slovenci in Jugoslovani
1913	inšpektor c.-kr. mornarice postane veliki admiral Anton Haus, po rodu iz Tolmina
30. apr. 1915	ustanovitev Jugoslovanskega odbora
24. maj. 1915	zasedba slovenskega ozemlja s strani italijanske vojske
20. avg. 1915	letalska vojna nad Slovenijo
1915–1917	soška fronta
8. mar. 1916	plaz pod Vršičem pokoplje ruske vojne ujetnike
30. maj. 1917	Majniška deklaracija
29. jun. 1917	Čikaška izjava ameriških Slovencev
20. jul. 1917	Krfska deklaracija
12. maj. 1918	začetek upora slovenskih vojakov v Judenburgu
sep.18	prvi slovenski gospodarski program (Milko Brezigar)
29. okt. 1918	razglasitev Države SHS
31. okt. 1918	prva slovenska nacionalna vlada
1. nov. 1918	Rudolf Maister prevzame oblast v Mariboru
7. nov. 1918	boji za slovensko severno mejo
1. dec. 1918	ustanovitev Kraljevine SHS
15. jan. 1919	uveden osemurni delovnik
24. mar. 1919	ustanovljen Glasbeni konservatorij v Ljubljani
16. jul. 1919	ustanovljena Univerza v Ljubljani
apr.20	nastanek komunistične stranke na Slovenskem
4. jun. 1920	priključitev Prekmurja
10. okt. 1920	koroški plebiscit
12. nov. 1920	podpis Rapalske pogodbe in določitev meje med Kraljevino SHS in Italijo
28. nov. 1920	volitve v ustavodajno skupščino

Datum, leto, obdobje	Opis
21. maj. 1921	ustanovitev Delavske zbornice
28. jun. 1921	sprejem Vidovdanske ustave
12. jul. 1921	ukinitev Deželne vlade za Slovenijo
3. sep. 1921	z delovanjem začne ljubljanski velesejem
1921	prvo srečanje slovenskih politikov z Adolfom Hitlerjem (Branimir Kozinc)
22. nov. 1922	prihod fašizma v slovensko Istro
9. jan. 1923	potrjena pravila slovenske Orjune
18. mar. 1923	izvirni nacionalni program Slovenske republikanske stranke Antona Novačana
Poletje 1923	največja stavka slovenskih rudarjev
10. dec. 1923	Nobelovo nagrado za kemijo dobi Friderik Pregl, rojen v Ljubljani
20. jul. 1924	Leon Štukelj zmaga na olimpijskih igrah v mnogoboju in na drogu
3. mar. 1925	nastop avantgarde v slovenski umetnosti
mar.27	Milan Vidmar zasede 4. mesto na šahovskem turnirju kandidatov za svetovnega šahovskega prvaka
sep.27	z delovanjem začne TIGR
27. jul. 1928	Anton Korošec postane predsednik vlade Kraljevine SHS
1. sep. 1928	Slovenija dobi radio
1928 (z letnico 1929)	v Berlinu izide knjiga Problem vožje po vesolju – raketni motor Hermana Potočnika Noordunga, slovenskega raketnega inženirja in pionirja kozmonavtiike
1. sep. 1930	Prvi tržaški proces
1930	ljubljski škof postane Gregorij Rožman
13. maj. 1931	Slavko Grum da v javnost Dogodek v mestu Gogi
29. avg. 1931	nastane prvi slovenski celovečerni film – V kraljestvu zlatoroga
20. jun. 1932	položen temeljni kamen za pravoslavno cerkev v Ljubljani
21. feb. 1933	dokončana najvišja stavba v Jugoslaviji – ljubljanski Nebotičnik Vladimirja Šubica
avg.33	Ljubljana dobi letališče
1933	Slovenija dobi enajst novih tekstilnih tovarn
1. jul. 1935	prvi slovenski izseljenski kongres v Ljubljani
1935	Gosarjeva knjiga Za nov družbeni red
1935	evharistični kongres za Jugoslavijo
15. mar. 1936	v Planici prvi skok čez sto metrov v zgodovini smuških skokov
5. okt. 1936	položen temeljni kamen za Plečnikov NUK
27. dec. 1936	fašisti umorijo zborovodjo Lojzeta Bratuža
1936	prva moderna cesta na Slovenskem
17.–18. april 1937	ustanovni kongres KPS
22. apr. 1937	Kocbekovo Premišljevanje o Španiji
26. jul. 1937	ustanovljena Kmetijska zbornica
1. sep. 1937	začetek izvajanja pokojninskega zavarovanja
11. dec. 1937	ustanovljena Akademija znanosti in umetnosti
1938	razvoj slovenskega turizma

Datum, leto, obdobje	Opis
1938	izide Alamut Vladimirja Bartola – najbolj prevajano in odmevno slovensko romaneskno delo
25.-30. julij 1939	mednarodni kongres Kristusa Kralja v Ljubljani
1940	škofijska sinoda – pod vodstvom škofa Rožmana izide Zakonik ljubljanske škofije in Pastoralne inštrukcije
6. apr. 1941	zasedba razkosane Slovenije
27. apr. 1941	ustanovitev OF
3. maj. 1941	priključitev Ljubljanske pokrajine h Kraljevini Italiji
7. jun. 1941	začetek etnocida na Slovenskem
16. dec. 1941	priključitev Prekmurja Madžarski
jan.42	kulturni molk
23. feb. 1942	bodeča žica okoli Ljubljane
mar.42	ustanovitev Slovenske zaveze
26. maj. 1942	izvensodni uboj teologa in profesorja Univerze v Ljubljani Lamberta Ehrlicha
17. jul. 1942	začetek vaških straž
27. sep. 1942	začetek mobilizacije slovenskih fantov v nemško vojsko
1. mar. 1943	Dolomitska izjava – začetek revolucionarnega prevzema oblasti s strani KP
20. sep. 1943	ustanovitev Rupnikove pokrajinske uprave
1.-3. oktober 1943	Kočevski zbor
20. apr. 1944	Domobranska prisega
16. jun. 1944	Viški sporazum
1. maj. 1945	osvoboditev Trsta
9. maj. 1945	kapitulacija nemške vojske na slovenskem ozemlju in osvoboditev Slovenije
22.-31. maj 1945–1946	vračanje domobrancev in veliki izvensodni poboji
1. maj. 1945	fojbe
5. jun. 1945	povojni sodni procesi
12. jun. 1945	razdelitev tržaškega ozemlja na cono A in cono B
15.-16. julij 1945	OF se razglasi za “edinega političnega predstavnika za vso Slovenijo”
25. avg. 1945	Zakon o agrarni reformi
8. okt. 1945	ustanovitev likovne akademije v Ljubljani
11. nov. 1945	prve volitve s črnimi skrinjicami
mar.46	delovati začne mednarodna razmejitvena komisija
11. jun. 1946	uvedba obveznega sedemletnega šolanja
jun.46	začetek uvajanja planskega gospodarstva
22. april–12. julij 1946	slovenske meje na Pariški mirovni konferenci
1. decembra 1946	Anton Vovk posvečen v škofa (ordinarij postane leta 1960)
dec.46	nacionalizacija zasebnih gospodarskih podjetij
17. jan. 1947	sprejete prve slovenske ustave
10. jan. 1947	mirovna pogodba z Italijo
1. maj. 1947	začetek delovih brigad
29. jul. 1947	Nagodetov proces

Datum, leto, obdobje	Opis
jul.47	začetek prve petletke
15. sep. 1947	Svobodno tržaško ozemlje
sep.47	začetek gradnje Litostroja
30. dec. 1947	ustanovitev Slovenske filharmonije
26. apr. 1948	dahavski procesi
sep.48	drugi slovenski celovečerni film – Na svoji zemlji
jan.49	kulaški procesi
jan.49	Informbiro
1949	začetek delovanja koncentracijskega taborišča Goli otok
28.–30. januar 1949	začetek kolektivizacije
okt.51	izide Kocbekov Strah in pogum
1. feb. 1952	ukinitve verouka v šolah oz. ukinjeno je poučevanje verouka v vseh šolskih poslopih
31. junij 1952	izključitev Teološke fakultete iz Univerze v Ljubljani
1952	začne izhajati Družina
jan.53	prva številka Naše sodobnosti
jan.53	začetek povojnega turizma v Sloveniji
25.–27. april 1953	ustanovljena Socialistična zveza delovnega ljudstva
5. okt. 1954	cona B pripade Jugoslaviji
15. maj. 1955	podpis Avstrijske državne pogodbe
3. jul. 1955	začetek ljubljanskega mednarodnega grafičnega bienala
Pomlad 1958	začetki gledališče avantgarde
11. okt. 1958	Televizija Ljubljana začne redno oddajati
1958	odprtje avtoceste Ljubljana–Zagreb
1958	šolski zakon uvede enotno osemletno osnovno šolo
dec.58	nacionalizacija najemnih zgradb in gradbenih zemljišč
1959–1961	Sveto pismo – mariborska izdaja
22. decembra 1961	ob 500-letnici obstoja je ljubljanska škofija povzdignjena v nadškofijo (Anton Vovk postane prvi ljubljanski nadškof)
1962	začetek festivala slovenske popevke
9. apr. 1963	II. slovenska ustava
24. dec. 1963	pristanek prvega letala na Brniku
1963	ljubljski nadškof postane Jožef Pogačnik
28. apr. 1964	CK ZKS sprejme sklep o ukinitvi Perspektiv
jun.65	svetovni kongres PEN na Bledu
jul.65	gospodarska reforma
1965	začne izhajati revija Ognjišče
12.–13. november 1965	Kardeljev predlog o reformi jugoslovanske družbe
1966	Pro musica viva
3.–4. september 1966	prvi študijski dnevi v Dragi
1966	OHO
9.–11. december 1968	ujeljavitev partijske “mehke linije” – Staneta Kavčiča
1968	Ljubljana postane središče novoustanovljenih cerkvenih pokrajin,

Datum, leto, obdobje	Opis
	imenovane ljubljanska; s tem je ljubljanski nadškof postal slovenski metropolit
9. feb. 1969	ustanovljena slovenska župnija v Berlinu
27. sep. 1969	začetki Teritorialne obrambe Slovenije
26. maj. 1971	zasedba Filozofske fakultete v Ljubljani
38. februar 1974	III. slovenska ustava
1. dec. 1974	začetek gradnje Jedrske elektrarne Krško
mar.75	napad na Kocbeka zaradi objave pri tržaškem Zalivu (B. Pahor/A. Rebula) – tema državljsanske vojne
29. apr. 1975	Zakon o visokem šolstvu
18. sep. 1975	ustanovljena Univerza v Mariboru
1. dec. 1975	odprtje UKC Ljubljana
1977	obnovljena Koprška škofija
28. dec. 1976	Zakon o združenem delu
13. maj. 1979	prvi Slovenci na Mount Everestu
5. maj. 1980	umre Josip Broz – Tito
23. feb. 1980	ljubljski nadškof in metropolit postane Alojzij
1982	odprtje Cankarjevega doma
maj.82	prva številka Nove revije
13. okt. 1983	NSK
1984	jubilejni prevod Nove zaveze (izdaja Nove zaveze Svetega pisma ob 400-letnici Dalmatinove biblije)
18. feb. 1987	57. številka Nove revije
15.-17. december 1987	litostrojska stavka
17. mar. 1987	javna tribuna o ustavnih spremembah
12. maj. 1988	ustanovljena Slovenska kmečka zveza, prva slovenska demokratična politična stranka po drugi svetovni vojni
31. maj. 1988	aretacija Janeza Janše in proces proti četverici v Ljubljani
3. jun. 1988	Odbor za varstvo človekovih pravic
7. junij–27. julij 1988	pisateljska podpora demokraciji
8. maj. 1989	Majniška deklaracija
9. jun. 1989	izstop Društva slovenskih književnikov iz Zveze književnikov Jugoslavije
27. sep. 1989	ustavna dopolnila v slovenski skupščini
1. dec. 1989	preprečitev “mitinga resnice” v Ljubljani
4. dec. 1989	rojstvo DEMOSA
24. jan. 1990	odhod slovenskih komunistov s XIV. kongresa ZKJ
29. mar. 1990	z delovanjem začne obnovljena Ljubljanska borza
29. mar. 1990	uzakonjena slovenska himna Zdravljica
8. in 22. april 1990	prve demokratične večstrankarske volitve v Republiki Sloveniji (prvič po 52 letih)
16. maj. 1990	izvolitev prve demokratične vlade na podlagi zmage DEMOSA na prvih volitvah
17. maj. 1990	akcija Manevrska struktura narodne zaščite

Datum, leto, obdobje	Opis
17. maj. 1990	začetek razoroževanja Teritorialne obrambe
2. jul. 1990	Deklaracija o suverenosti Republike Slovenije
8. jul. 1990	prva pravna slovesnost v Kočevskem rogu
7. sep. 1990	pristava pri Stični (v lovski koči je poveljstvo manevrske strukture narodne zaščite odločilo, da je JLA glavni sovražnik nove slovenske oblasti; tej odločitvi je sledila sprememba obrambnih načrtov vseh poveljstev MSNZ-ja)
28. sep. 1990	prvi osamosvojitveni ukrepi
9. nov. 1990	sestanelek poslancev DEMOSA v Poljčah (na tem sestanku je bila sprejeta zgodovinska odločitev, da se v Sloveniji 23. decembra 1990 izvede plebiscit o slovenski samostojnosti)
17. dec. 1990	prvi postroj nastajajoče slovenske vojske v Kočevski Reki.
23. decembra 1990	plebiscit o samostojnosti državo Slovenijo
6. feb. 1991	Deklaracija za mir Liberalnodemokratske stranke in Stranke demokratične prenove (danes SD)
20. feb. 1991	sprejem XIX. amandmaja
8. mar. 1991	sprejet ustavni zakon, po katerem služenje vojaškega roka v JLA ni več obvezno
18. mar. 1991	ustanovitev glavnega obrambnega štaba
22. mar. 1991	prve vojaške vaje novonastale Slovenske teritorialne obrambe (ime vaje Premik)
16. maj. 1991	prisega prvih slovenskih nabornikov-vojakov (Ig, Pekre)
23. maj. 1991	incident v Pekrah
5. jun. 1991	osamosvojitveni zakoni
24. jun. 1991	določitev grba, zastave in himne
25. junij 1991 dan državnosti	sprejem Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije
26. jun. 1991	začetek agresije JLA na samostojno državo Slovenijo (vas Vrhpolje pri Ajdovščini; v tej vasi so vaščani z svojimi telesi ustavljali tanke JLA, pri tem jim je aktivno pomagala lokalna enota milice; to se je dogajalo v večernih urah dan pred 27. 6., ki velja za uradni začetek vojne)
27. jun. 1991	uradni začetek vojne za Slovenijo
7. jul. 1991	podpis Brionske deklaracije, ki je za tri mesece zamrznila slovenske in hrvaške osamosvojitvene sklepe
8. okt. 1991	Slovenci dobimo lastni denar
26. okt. 1991	umik zadnjih vojakov JLA iz Slovenije
20. nov. 1991	začetek denacionalizacije
23. dec. 1991	sprejem moderno zasnovane ustave Republike Slovenije
13. jan. 1992	Vatikan prizna Slovenijo kot samostojno državo
15. jan. 1992	Slovenijo priznajo države Evropske skupnosti, v naslednjih mesecih pa še velesile - Rusija, Kitajska in ZDA
14. maj. 1992	Imenovana prva vlada Janeza Drnovška
22. maj. 1992	Slovenija je postala 176. članica OZN
6. dec. 1992	prve predsedniške in druge parlamentarne volitve
29. marec 2004	vstop Slovenije v NATO

Datum, leto, obdobje	Opis
1. maj 2004	vstop Slovenije v Evropsko unijo
1. januar 2007	prevzem evra